

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 24 lipca 2012 r.

RPO-674626-V/II/TS

00-090 Warszawa Tei. centr. 22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
Bartosz Arłukowicz

Minister Zdrowia

Łucja Mersomy Pamięć Ministrowi

W związku ze skargą obywatela skierowanego na konsultację psychologiczną w ramach okresowych badań profilaktycznych pracownika, Rzecznik Praw Obywatelskich poddał analizie przepisy normujące przeprowadzanie badań mających na celu profilaktyczną ochronę zdrowia pracowników. W jej wyniku Rzecznik stwierdził, że wspomniane przepisy nie zawierają regulacji określających tryb kierowania pracowników na dodatkowe specjalistyczne badania konsultacyjne i badania dodatkowe. Aczkolwiek § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. Nr 69, poz. 332 ze zm.) przewiduje, że lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne może poszerzyć jego zakres o dodatkowe specjalistyczne badania konsultacyjne oraz badania dodatkowe, to jednak przepisy powołanego rozporządzenia nie określają, na jakiej podstawie przeprowadza się przedmiotowe badanie. Wspomniana luka prawna spowodowała, że Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny pracy wydał „Wskazówki do przeprowadzenia badań profilaktycznych kierowców”, w których opracował wzór skierowania na konsultację psychologiczną i wzór wyniku badania psychologicznego. Wspomniane wskazówki zostały opublikowane w czasopiśmie naukowym „Medycyna Pracy”, a także przesłane do Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy, jako wytyczne z prośbą o ich upowszechnienie w środowisku lekarzy. Opracowanie przez Konsultanta Krajowego wzoru skierowania na konsultację

psychologiczną oraz wzoru wyniku badania psychologicznego z zaleceniem stosowania ich w praktyce jest działaniem wykraczającym poza ramy obowiązującego prawa. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz.U. z 2009 r. Nr 52, poz. 419 ze zm.), ani też inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie upoważniają bowiem konsultanta krajowego do opracowania tego rodzaju dokumentów oraz wydania rekomendacji do wykorzystywania ich w praktyce lekarskiej. Mimo braku umocowania prawnego wzory skierowania na konsultację psychologiczną oraz wyniku badania psychologicznego są stosowane przez lekarzy przeprowadzających badania profilaktyczne.

Powyższa sytuacja dowodzi, że konieczna jest nowelizacja przepisów regulujących kwestie badań profilaktycznych pracowników. W szczególności, w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników należałoby zamieścić przepisy określające, że dodatkowe specjalistyczne badania konsultacyjne oraz badania dodatkowe wykonuje się na podstawie skierowania wydanego przez lekarza przeprowadzającego badania profilaktyczne, który poszerzył ich zakres. Ponadto, należałoby dodać regulacje wymieniające niezbędne elementy skierowania na badania dodatkowe - analogicznie do rozwiązania przyjętego w § 4 ust. 2 powołanego rozporządzenia. W ocenie Rzecznika, dokonanie przedmiotowej nowelizacji mieści się w granicach ustawowego upoważnienia zawartego w art. 229 § 8 pkt 1 Kodeksu pracy, a zatem nie wymaga uprzedniej zmiany przepisów upoważniających.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o znowelizowanie rozporządzenia w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników poprzez dodanie przepisów określających tryb kierowania pracowników na dodatkowe badania profilaktyczne. Uprzejmie proszę o poinformowanie Rzecznika o zajętym stanowisku oraz sposobie rozwiązania przedstawionego problemu.

Z poświeceniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich